

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการบิน
สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ สมาคมฝึกอบรมด้านการบิน และ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการบิน สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่มี

4. ข้อมูลเบื้องต้น

เจ้าหน้าที่บริการภาคพื้นในลานจอด มีหน้าที่หลัก คือ อำนวยความสะดวกและให้บริการต่างๆ ให้กับผู้โดยสาร และอากาศยานในบริเวณลานจอด ตลอดจนการลำเลียงขนถ่ายสัมภาระและสินค้า เจ้าหน้าที่บริการภาคพื้นในลานจอดจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ และกฎระเบียบที่ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนดหรือข้อบังคับตามท้องที่ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่สายการบินกำหนด และต้องผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย การควบคุมพาหนะและอุปกรณ์ และหลักสูตรอื่นๆ ตามท้องที่ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่สายการบินกำหนด

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2564

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 1: วัน/เดือน/ปี

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1. การทบทวนให้สอดคล้องตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ
2. การทบทวนการเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ
3. การกำหนดหลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ
4. การยุบอาชีพพนักงานขับรถลากจูงคอนเทนเนอร์/แผ่นระวางสินค้า เป็นอาชีพอาชีพพนักงานควบคุมรถระวางบรรทุก
5. การแยกอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกน้ำและสิ่งปฏิกูลออกจากกัน เป็นอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกน้ำ และอาชีพพนักงานขับรถขนถ่ายสิ่งปฏิกูล
6. การเพิ่มอาชีพพนักงานขับรถสายพาน อาชีพพนักงานควบคุมรถบริการผู้โดยสารทุพพลภาพ

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการบิน

สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน

อาชีพพนักงานทำความสะอาดภายในอากาศยาน (Aircraft Cabin Cleaner) ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

ไม่มี

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
40100	ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน
40301	ทำความสะอาดภายในอากาศยาน
40302	ควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการบิน สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน อาชีพพนักงานทำความสะอาดภายในอากาศยาน (Aircraft Cabin Cleaner) ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ
ขั้นตอนของหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยในการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน
สามารถใช้อุปกรณ์ในการทำความสะอาดได้อย่างถูกต้องตามข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน สามารถตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ต่างๆภายในเที่ยวบินได้
และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการทำความสะอาดภายในเครื่องบินได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- 1. มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทำความสะอาดภายในอากาศยาน ไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 2. กรณีเป็นผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 3 จะต้องมีความสามารถในการทำความสะอาดภายในอากาศยาน ระยะเวลา รวม ไม่น้อยกว่า 2 ปี
จะสอบเฉพาะหน่วยสมรรถนะ 40302 เท่านั้น

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในอาชีพพนักงานทำความสะอาดภายในอากาศยาน (Aircraft Cabin Cleaner)

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 40100 ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน
- 40301 ทำความสะอาดภายในอากาศยาน
- 40302 ควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 01/01/2565

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาบุคลากรทางด้านการบินในอุตสาหกรรมการบินให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ	40	ให้บริการบริการอุปกรณ์ภาคพื้นแก่อากาศยานในบริเวณลานจอดอากาศยาน	401	บริการอุปกรณ์ภาคพื้นบริเวณลานจอดอากาศยาน
			403	บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 01/01/2565

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
401	บริการอุปกรณ์ภาคพื้นบริเวณลานจอดอากาศยาน	40100	ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน	40100.01	เตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด
				40100.02	เตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ ก่อนให้บริการ
403	บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน	40301	ทำความสะอาดภายในอากาศยาน	40301.01	ทำความสะอาดภายในห้องผู้โดยสาร
				40301.02	ทำความสะอาดภายในห้องน้ำ
				40301.03	ทำความสะอาดพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม
		40302	ควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน	40302.01	ตรวจสอบทำความสะอาดภายในอากาศยาน
				40302.02	ตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ภายในเที่ยวบิน

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40100
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

8331 พนักงาน/คนขับรถบัสเวียนรับผู้โดยสารภายในสนามบิน
 8332 พนักงาน/คนขับรถหัวลาก
 8332 พนักงาน/คนขับรถบรรทุกน้ำ
 8343 พนักงาน/คนขับรถกระเช้า
 8344 ผู้ควบคุมรถยกสินค้า
 9122 คนงานทำความสะอาดยานพาหนะ
 9621 พนักงาน/คนงานลำเลียงกระเป๋า
 9333 พนักงาน/คนงานประจำรถสิ่งปฏิกูล

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน มีความรู้และความสามารถในการเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด รวมถึงสามารถเตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการทำงานตามขั้นตอน ก่อนให้บริการภายในลานจอดอากาศยาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานภายในลานจอดอากาศยาน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ข้อกำหนด International Standards ของ IATA Ground Operations Manual-IGOM
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของ ICAO
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT)
- ข้อกำหนดของท่าอากาศยานแต่ละแห่ง
- ข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40100.01 เตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด	1.สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) 2.ตรวจสอบตารางเที่ยวบินประจำวัน 3.ตรวจสอบความปลอดภัยบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงาน	การสังเกตการปฏิบัติงาน
40100.02 เตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ ก่อนให้บริการ	1.ตรวจสอบสิ่งแปลกปลอม บนรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ 2.ตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ 3.ตรวจสอบความพร้อมใช้งานของรถ/อุปกรณ์ก่อนให้บริการ	การสังเกตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการตรวจสอบและใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดภายในลานจอดอากาศยานได้อย่างถูกต้อง
- ทักษะการใช้รถ/อุปกรณ์แต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง
- ทักษะการตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้ในกฎระเบียบ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานภายในลานจอดอากาศยาน
- ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดภายในลานจอดอากาศยานได้อย่างถูกต้อง
- ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ
- ความรู้ด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยและการบินสากลที่เกี่ยวข้องกับการบริการภายในลานจอดอากาศยาน
- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย (Dangerous Goods)
- ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางการบิน (Aviation Security Awareness)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอด โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน

เริ่มจากการเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอดอากาศยาน เช่น การเตรียมความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน ไปจนถึงการเตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการทำงานตามขั้นตอน ก่อนให้บริการภายในลานจอดอากาศยานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด และเตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการทำงานตามขั้นตอน ก่อนให้บริการภายในลานจอดอากาศยาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) หมายถึง เครื่องแต่งกายพิเศษและวัสดุอุปกรณ์ที่บุคคลสวมใส่ปกป้องร่างกายเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากสภาพแวดล้อมในขณะที่ปฏิบัติงาน เช่น เสื้อสะท้อนแสง Ear Plug ถุงมือ Safety Shoes เป็นต้น
2. การตรวจสอบความปลอดภัยบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงาน หมายถึง การตรวจสอบบริเวณหลุมจอดอากาศยานในขณะที่ปฏิบัติงานว่ามีสิ่งกีดขวางที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยและส่งผลกระทบต่อชีวิต
3. สิ่งแปลกปลอม หมายถึง วัตถุ/อุปกรณ์/สถานที่ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในลานจอดอากาศยาน

4. อุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันการเกิดอันตรายกับบุคคล/ อุปกรณ์ และอากาศยานระหว่างปฏิบัติงาน เช่น ถังดับเพลิง
ค้อนทุบกระจก ไม่ห้ามล้อ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาธิตรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบปฏิบัติ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40301
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำความสะอาดภายในอากาศยาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9122 คนงานทำความสะอาดยานพาหนะ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำความสะอาดภายในอากาศยาน โดยสามารถทำความสะอาดภายในห้องผู้โดยสาร ทำความสะอาดภายในห้องน้ำ และทำความสะอาดพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่มได้อย่างถูกต้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานทำความสะอาดภายในอากาศยาน (Aircraft Cabin Cleaner)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ข้อกำหนด International Standards ของ IATA Ground Operations Manual-IGOM
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของ ICAO
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT)
- ข้อกำหนดของท่าอากาศยานแต่ละแห่ง
- ข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40301.01 ทำความสะอาดภายในห้องผู้โดยสาร	1. เลือกใช้ประเภทน้ำยาและอุปกรณ์ทำความสะอาดได้ถูกต้องตามข้อกำหนดของสายการบิน 2. ทำความสะอาดบริเวณที่นั่งผู้โดยสาร 3. ทำความสะอาดบริเวณหน้าต่างห้องโดยสาร 4. ทำความสะอาดบริเวณพื้นภายในห้องโดยสาร 5. จัดเก็บและจัดวางอุปกรณ์ต่างๆให้ถูกต้องตามมาตรฐานสายการบิน	การสังเกตการปฏิบัติงาน
40301.02 ทำความสะอาดภายในห้องน้ำ	1. ทำความสะอาดบริเวณโถสุขภัณฑ์ 2. ทำความสะอาดบริเวณอ่างล้างมือ 3. กำจัดขยะจากถังในห้องน้ำ 4. จัดเตรียมและจัดอุปกรณ์สำหรับใช้ในห้องน้ำตามมาตรฐานสายการบิน	การสังเกตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40301.03 ทำความสะอาดพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	1. ทำความสะอาดพื้นที่บริเวณที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม 2. ทำความสะอาดอุปกรณ์สำหรับจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม 3. กำจัดขยะจากถังในบริเวณจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม ตามมาตรฐานสายการบิน	การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการเลือกใช้ประเภทน้ำยาและอุปกรณ์ทำความสะอาด
- ทักษะในการทำความสะอาดห้องโดยสาร
- ทักษะในการทำความสะอาดภายในห้องน้ำ
- ทักษะในการทำความสะอาดพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม
- ทักษะในการจัดเก็บและจัดวางอุปกรณ์ต่างๆ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับรหัสสนามบิน (Airport Code/City Code)
- ความรู้เกี่ยวกับชนิด/แบบ ของอากาศยาน (Aircraft Type)
- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย (Dangerous Goods)
- ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางการบิน (Aviation Security Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบความปลอดภัยของบุคคล (Human Factor)
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาทำความสะอาด
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บและจัดวางอุปกรณ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการทำความสะอาดภายในอากาศยานโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการทำความสะอาดภายในอากาศยาน เริ่มจากทำความสะอาดภายในห้องผู้โดยสาร ได้แก่ บริเวณที่นั่งผู้โดยสาร ถาดรองอาหาร บริเวณพื้นภายในห้องโดยสาร โดยจัดเก็บและจัดวางอุปกรณ์ต่างๆ ให้ถูกต้อง ทำความสะอาดภายในห้องน้ำ ได้แก่ บริเวณโถสุขภัณฑ์ บริเวณอ่างล้างมือ กำจัดขยะจากถังในห้องน้ำ โดยจัดเตรียมและจัดอุปกรณ์สำหรับใช้ในห้องน้ำ รวมทั้งทำความสะอาดอุปกรณ์ปลั๊กพื้นผิวบริเวณที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมกำจัดขยะจากถัง ตามมาตรฐานสายการบิน

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องทำความสะอาดภายในอากาศยาน ตั้งแต่บริเวณที่นั่งผู้โดยสาร ภายในห้องน้ำ และบริเวณที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ห้องผู้โดยสาร (Aircraft Cabin) หมายถึง บริเวณที่นั่งของผู้โดยสารภายในอากาศยาน
2. อุปกรณ์ทำความสะอาด หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำความสะอาดภายในอากาศยาน เช่น เครื่องดูดฝุ่น ผ้า แปรง น้ำยา เป็นต้น
3. บริเวณที่นั่งผู้โดยสาร (Seat) หมายถึง เก้าอี้สำหรับให้บริการผู้โดยสาร
4. อุปกรณ์สำหรับใช้ในห้องน้ำ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ภายในห้องน้ำ เช่น กระดาษชำระ แก้วกระดาษ ที่รองนั่ง เป็นต้น
5. พื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง บริเวณที่ลูกเรือใช้จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่มเพื่อบริการผู้โดยสาร
6. อุปกรณ์สำหรับจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง อุปกรณ์ที่ลูกเรือใช้จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่มเพื่อบริการผู้โดยสาร เช่น แก้ว ถาด เครื่องชงกาแฟ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบปฏิบัติ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40302
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9122 คนงานทำความสะอาดยานพาหนะ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน โดยสามารถตรวจสอบความสะอาดภายในอากาศยาน และตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ภายในเที่ยวบินได้อย่างถูกต้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานทำความสะอาดภายในอากาศยาน (Aircraft Cabin Cleaner)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ข้อกำหนด International Standards ของ IATA Ground Operations Manual-IGOM
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของ ICAO
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT)
- ข้อกำหนดของท่าอากาศยานแต่ละแห่ง
- ข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40302.01 ตรวจสอบความสะอาดภายในอากาศยาน	1. ตรวจสอบการใช้อุปกรณ์และน้ำยาทำความสะอาดให้ถูกต้องตามมาตรฐานสายการบิน 2. ตรวจสอบความสะอาดภายในห้องโดยสาร 3. ตรวจสอบความสะอาดภายในห้องน้ำ 4. ตรวจสอบความสะอาดพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	การสัมภาษณ์
40302.02 ตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ภายในเที่ยวบิน	1. ตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ในห้องโดยสารตามมาตรฐานสายการบิน 2. ตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ในห้องน้ำตามมาตรฐานสายการบิน 3. ตรวจสอบการจัดใส่เอกสารความปลอดภัยภายในอากาศยานตามมาตรฐานสายการบิน	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการตรวจสอบการใช้อุปกรณ์และน้ำยาทำความสะอาด
- ทักษะในการตรวจสอบความสะอาดภายในอากาศยาน
- ทักษะในการตรวจสอบการทำความสะอาดภายในห้องน้ำ
- ทักษะในการตรวจสอบการทำความสะอาดพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม
- ทักษะในการตรวจสอบการจัดเก็บและจัดวางอุปกรณ์ต่างๆ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับรหัสสนามบิน (Airport Code/City Code)
- ความรู้เกี่ยวกับชนิด/แบบ ของอากาศยาน (Aircraft Type)
- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย (Dangerous Goods)
- ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางการบิน (Aviation Security Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบความปลอดภัยของบุคคล (Human Factor)
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาทำความสะอาด
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บและจัดวางอุปกรณ์
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดใส่เอกสารความปลอดภัยภายในอากาศยานตามมาตรฐานสายการบิน (Safety Plamphlet)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสอบสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยานโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการควบคุมการให้บริการทำความสะอาดภายในอากาศยาน เริ่มจากตรวจสอบความสะอาดภายในอากาศยาน ได้แก่ ห้องโดยสาร ห้องน้ำ และพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้ง ตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ภายในเที่ยวบิน ได้แก่ ห้องโดยสาร ห้องน้ำ และบริเวณพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม และจัดใส่เอกสารความปลอดภัยภายในอากาศยาน ตามมาตรฐานสายการบิน

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องตรวจสอบความสะอาดและตรวจสอบการจัดใส่อุปกรณ์ภายในห้องโดยสาร ห้องน้ำ และบริเวณพื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ห้องผู้โดยสาร (Aircraft Cabin) หมายถึง บริเวณที่นั่งของผู้โดยสารภายในอากาศยาน
2. อุปกรณ์ทำความสะอาด หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำความสะอาดภายในอากาศยาน เช่น เครื่องดูดฝุ่น ผ้า แปรง น้ำยา เป็นต้น
3. บริเวณที่นั่งผู้โดยสาร (Seat) หมายถึง เก้าอี้สำหรับให้บริการผู้โดยสาร
4. อุปกรณ์สำหรับใช้ในห้องน้ำ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ภายในห้องน้ำ เช่น กระดาษชำระ แก้วกระดาษ ที่รองนั่ง เป็นต้น
5. พื้นที่จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง บริเวณที่ลูกเรือใช้จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่มเพื่อบริการผู้โดยสาร
6. อุปกรณ์สำหรับจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง อุปกรณ์ที่ลูกเรือใช้จัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่มเพื่อบริการผู้โดยสาร เช่น แก้ว ถาด เครื่องชงกาแฟ เป็นต้น
7. เอกสารความปลอดภัยภายในอากาศยาน (Safety Plamphlet) หมายถึง เอกสารที่อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบสัมภาษณ์